

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Duševní vlastnictví na internetu

Vzhledem k tomu, že modernizujeme svoje webové stránky a rozšiřujeme jejich obsah a rozsah i o informace překračující rámec činnosti naší společnosti, zajímalo by mě, zda a jak jsou chráněna práva na internetu? Na co bychom si měli dát pozor, kdybychom chtěli poskytovat zprostředkovací služby na internetu.

Úvodem je nutno předeslat, že internet lze pojímat zejména z hlediska technického, ekonomického, právního. Právní povaha internetu je značně složitá a již delší dobu je snahou mnohých podřídit jej určité regulaci. V žádném případě není internet vyňat z jakýchkoliv právních regulí, není to prostor bez odpovědnosti.

Problematiku ochrany práv duševního vlastnictví v prostředí internetu nelze považovat za jednoznačnou, jsou s ní spojeny i okruhy otázek, které se výslovně netýkají užití (či zneužití) díla prostřednictvím internetu. Tomu svědčí i nepřímá skutečnost, že judikatura v jednotlivých státech týkající se porušování práv duševního vlastnictví na internetu je značně rozdílná, často protichůdná, a to i uvnitř jednoho státu.

Mezi tyto související okruhy patří především problematika odpovědnosti (spoluodpovědnosti) poskytovatelů internetových služeb (poskytovatelů volného prostoru, poskytovatelů připojení či poskytovatelů odkazů – hyperlinků) za neoprávněné užití díla třetími osobami (uživatelé jimi poskytovaných služeb), otázky spojené s určením rozhodného (národního) práva v případě užití či spíše zneužití práva v prostředí celosvětové sítě internet či praktické těžkosti spojené s vymahatelností práva na internetu.

Je třeba zdůraznit, že Vaše společnost může vystupovat ve třech různých rolích, které mohou splývat a překrývat se (např. poměrně často provozovatelé vlastních webových stránek (content provider) jsou i poskytovateli připojení, kdy jen šíří informace nebo k nim poskytují přístup (provider) a zároveň poskytovateli volného prostoru jiným subjektům a zpřístupňujícím tak prostřednictvím internetu cizí informace (web hoster). Od toho by se pak odvíjela práva a povinnosti Vaší společnosti a její odpovědnost ve vztahu k obsahu vlastních webových stránek a ve vztahu k ostatním osobám a jejich informacím.

Prvotně odpovědná za obsah webových/internetových stránek je osoba, o jejíž projev „vůle“ se jedná. Rozumí se tím osoba, jež rozhoduje, co bude na příslušných webových stránkách, jinak též provozovatel stránek. Je nerozhodné, zda se jedná o osobu právnickou, neboť i u ní lze hovořit o projevu „vůle“. Odpovědnost za obsah svých webových stránek nese tato právnická osoba, nikoliv sám webmaster jako fyzická osoba.

Rozumím, že webové stránky se budou týkat v první řadě činnosti Vaší společnosti, nicméně máte zřejmě v úmyslu na webových stránkách poskytnout i prostor třetím osobám, např. formou internetové diskuse, kdy tato data nebudou vložena přímo společností jako provozovatelem, kdy budete v roli webhostera a dále, kdy budete poskytovat tzv. zprostředkovací službu – připojení pro jiné.

V prvním případě je odpovědným diskutující, o jehož projev se jedná. Odpovědnost Vaší společnosti jako provozovatele webových stránek lze nazvat jako sekundární, což znamená nikoliv odpovědnost za zpřístupňování protiprávního obsahu, ale za to, že přes výzvu nebyl obsah odstraněn nebo k němu nebyl znemožněn přístup. Dozví-li se totiž společnost jako provozovatel webových stránek hodnověrným způsobem, že diskusní příspěvek je protiprávního obsahu (např. zasahuje do práv třetích osob - nepravdivá informace zasahující do cti fyzické osoby nebo dobré pověsti právnické osoby) nebo si toho měla být vědoma s ohledem na okolnosti případu, je její povinností příspěvek ze svých webových stránek bez zbytečného odkladu odstranit nebo znemožnit k němu přístup.

Ve druhém případě bude odpovědným ten, jehož informace jsou přenášeny. Odpovědnost Vaší společnosti jako poskytovatele připojení by byla opět sekundární, tj. za obsah přenášených informací by byla odpovědná pouze v případě, že by přenos sama iniciovala, zvolila uživatele přenášené informace nebo zvolila či změnila obsah přenášené informace.

Zde uvedená odpovědnost se dovozuje z obecných předpisů (občanský a obchodní zákoník) s uplatněním omezení odpovědnosti stanovenou speciálním zákonem o některých službách informační společnosti. Posledně jmenovaný zákon výslovně zbavuje poskytovatele připojení nebo webhostingu povinnosti dohlížet na obsah jím přenášených nebo ukládaných informací a povinnosti aktivního vyhledávání skutečností a okolností poukazujících na protiprávní obsah informací, neboť tito poskytovatelé jen šíří a zpřístupňují cizí informace nebo umožňují na žádost jiných osob jejich uložení. V oblasti internetu tedy platí pravidlo, že odpovědným za informace je ten, kdo je sám na internet umísťuje.

Další oblastí, která by při tvorbě a zejména provozu webových stránek neměla uniknout Vaší pozornosti, je tvorba a zobrazování reklamy. Podle zákona o regulaci reklamy zpracovatel odpovídá za obsah reklamy v plném rozsahu, byla-li zpracována pro jeho vlastní potřebu. Pokud byla reklama zpracována pro potřeby jiné osoby, odpovídají za její soulad se zákonem zpracovatel a zadavatel v první řadě společně a nerozdílně. Provozovatel webových stránek jako šířitel reklamy odpovídá za způsob jejího šíření (např. oddělení reklamy od ostatního obsahu, aby ji běžný uživatel rozlišil). Odpovědnost Vaší společnosti ve vztahu k reklamě zobrazené na jejích webových stránkách by se tedy odvíjela od toho, v jaké roli by společnost měla k této reklamě vztah.

Bohužel ze současné právní úpravy nelze dovodit jednoznačnou obecnou povinnost identifikace provozovatele webových stránek, neboť na rozdíl od povinnosti identifikovat vydavatele prostřednictvím tzv. povinných údajů podle zákona o periodických publikacích a zákona o neperiodických publikacích, obecná povinnost označit webové stránky identifikací osoby provozovatele v přímo českém právu dosud není (ač by tomu tak podle Evropské směrnice o elektronickém obchodu být mělo). Nicméně zpravidla lze provozovatele webových stránek identifikovat jeho označením v zápatí a nositelstvím autorských práv s uvedenou copyrightovou doložkou ©.

S tvorbou a provozem webových stránek úzce souvisí další problematika, namátkou použití rozhodného práva a příslušnost soudů, nekalosoutěžní jednání, jako například klamavá reklama, klamavé označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny, zlehčování, srovnávací reklama, nepřiměřené (neslušné) lákání, porušování obchodního tajemství, použití technologií typu „peer to peer“ – sdílení dat a informací, framing – nechtěné přenášení informací z jiných webových stránek na obrazovku uživatele, meta tag - používání skrytých virtuálních panelů, spamming - rozesílání nevyžádané elektronické pošty, pop-up reklama - neiniciované otevření dalšího okna prohlížeče obsahujícího pouze reklamu, cybersquatting, hacking, cracking jako typ zabraňovacího soutěžního jednání, porušování práv k ochranným známkám atd., což by s ohledem na rozsah této rubriky bylo zodpovězeno příště.

Oldřich Trojan

[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [QUO vadis 2019?](#)
- [Obrana proti hodnocení zkoušky na vysoké škole](#)
- [Rozhlasové a televizní poplatky - platíte je správně?](#)
- [Budou platit absolventi středních a vysokých škol během prázdnin pojistné?](#)
- [Věcné břemeno](#)
- [Elektrické vedení](#)
- [Odkázání majetku dítěti, jeho správa](#)
- [Zásilková služba](#)
- [Společenská smlouva a zákaz konkurence](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Doplnění dlužné částky](#)